

Vil ha psykisk helse inn i KRLE-faget

PENSUM Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H, i midten) diskuterte psykisk helse i skolen med Arbeiderparti-topp Jette Christensen under Arendalsuka i august. Til venstre debattleder Alf van der Hagen. Foto: Akademikerne

Psykisk helse må bli en større del av undervisningen enn i dag, mener kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen (H). SV-leder Audun Lysbakken åpner for psykisk helse i KRLE-faget.

TEKST

Øystein Helmikstøl

PUBLISERT 2. september 2015

Det er et hull i skolens læreplaner, mener Psykologforeningen. Kravet fra foreningen og fem andre tunge aktører er at psykisk helse nå må på pensum.

På et debattmøte under Arendalsuka i august var kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen den klart mest skeptiske til oppropet om psykisk helse inn i skolen, men inviterte likevel Psykologforeningen til et møte. I et intervju med Psykologtidsskriftet i etterkant av debatten er kunnskapsministeren mer positivt innstilt.

– *Hvorfor er det viktig å få inn undervisning om psykisk helse i skolen?*

– Fordi det er forebyggende. God psykisk helse er like viktig som god fysisk helse.

Kunnskapsministeren sier at en satsing på undervisning om psykisk helse i skolen er «et naturlig neste steg».

– Nå er vi i gang med en stor opptrapping som gjelder behandlingsapparatet, med lavterskeltilbud blant annet på psykolog- og skolehelsetjeneste. Et naturlig neste steg er psykisk helse. I skolen må vi bruke den kunnskapen som finnes, på en bedre måte enn vi gjør i dag.

– *Hvorfor er du skeptisk til psykisk helse som eget fag?*

– Fordi skolen er veldig fullpakket allerede. Det er veldig mange læremål. Vi mangler lærere med sentral kompetanse innenfor helt vanlige fag som norsk, mat og helse og engelsk. Skolen blir mer overfylt hvis psykisk helse blir et eget fag.

KRLE

SV-leder Audun Lysbakken ser for seg at psykisk helse kan bli en del av andre fag.

– Presset på dagens unge vokser voldsomt. Mens alkoholbruk reduseres, øker spiseforstyrrelser og psykiske lidelser. Skolen er det stedet alle barn og unge møtes. Vi kan ikke la muligheten gå fra oss til ikke å utnytte det. For det første ved at spørsmål knyttet til psykisk helse blir en større del av undervisningen enn i dag, for eksempel i mat og helse og i RLE, og for det andre ved at støtteapparatet bedres, sier han.

SV ønsker en opptrapping mot 1500 nye stillinger i skolehelsetjenesten.

– Det er utrolig viktig at skolen bidrar til å fjerne tabuer rundt psykisk lidelser, sier Lysbakken.

SV-lederen omtaler faget som «RLE». Faget er ved hjelp av Solberg-regjeringen nylig omdøpt til «KRLE», som står for kristendom, religion, livssyn og etikk. Betyr det at SV-lederen kan se for seg å erstatte K-en med «P» for Psykisk helse?

– Jeg tror ikke vi her og nå skal gå inn for en så omfattende navnendring, tatt i betraktning bråket rundt K-en.

Jette Christensen ledet Arbeiderpartiets kunnskapsutvalg, som la fram et såkalt kunnskapsdokument vedtatt av Ap-landsmøtet i april. Hun ser for seg at psykisk helse kan bli en del av mat- og helsefaget i skolen.

– Det viktigste er å være positiv til å få inn psykisk helse som et tema i skolen på en mye bedre måte enn i dag, sier Christensen til Psykologtidsskriftet. Selv har kunnskapsutvalget hun ledet, lansert «kritisk tenkning» som en ny grunnleggende ferdighet i skolen.

– Det er ikke et enten/eller her. Vi må ha inn både kritisk tenkning og mer om psykisk helse, sier Christensen.

Hun mener kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen har brukt for mye tid på å forklare hvorfor han absolutt ikke vil ha det inn som eget fag.

KOMPETANSELØFT

Røe Isaksen er enig i at det kan være rom for mer undervisning om psykisk helse i noen av fagene som er i skolen allerede.

– Men da trenger lærerne et kompetanseløft. Det hjelper ikke å sette ned noe på et papir. Det som reelt sett gir god undervisning, er jo kompetansen lærerne har. Hvis du skal endre en læreplan og ha inn nye mål på hva elevene skal lære, så må du også sørge for at lærerne skal få oppdatert kunnskap om det.

– *Kan lærerne undervise om psykisk helse innenfor læreplanen slik den er i dag?*

– Ja. I lærerutdanningen er man jo i aller høyeste grad innom psykisk helse. Men ikke i et eget fag.

– *Er du og helseminister Bent Høie uenige om dette, har dere litt forskjellig perspektiv?*

– Jeg har heller ikke hørt Bent Høie si at vi trenger psykisk helse som et eget fag. Vi er begge enige om at psykisk helse må mer inn i skolen.

Bakgrunn

- Psykologforeningen har gått sammen med Elevorganisasjonen, Mental Helse Ungdom, Norsk lektorlag, Norsk psykiatrisk forening i Den norske legeforening og Rådet for psykisk helse om oppropet «Boken som mangler».
- De seks aktørene vil ha psykisk helse inn i skolens læreplaner.
- Barn bør ifølge oppropet blant annet lære noe om følelser, tanker, handlinger, holdninger, sosiale prosesser, identitet, hjernen og psykisk normalutvikling.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 52, nummer 9, 2015, side 805-806

TEKST

Øystein Helmikstøl, journalist i Psykologtidsskriftet